

– PSB, t. 37, 1996-97 (s.v. Skalkowski Adam Mieczysław), s. 652. – Bartnicka-Górska H., Szczepińska-Tramer J., *W poszukiwaniu światła, kształtu i barw. Artyści pol. wystawiający na Salonach paryskich w l. 1884-1960*, W. 2005 (jako Przesmycka). – Nicieja S.S., *Ogród snu i pamięci. Dzieje Cmentarza Łyczakowskiego we Lwowie oraz ludzi tam spoczywających w l. 1786-2010*, [Opole 2010]. – Wierzbicka A., *Świadectwa obecności. Pol. życie artyst. we Francji w l. 1900-1939. Diariusz wydarzeń z wyborem tekstów. Cz. I: lata 1900-1921*, W. 2012 (jako Przesmycka).

M.J. Minakowski, *Wielka genealogia Minakowskiego (Wielcy.pl)*, wydanie z 23.04.2019.

*J. Biriulow
J. Różalska
uzup. U.M.*

Skalkowski Konstanty, autor rys. sepią *Pustelnik w grocie* (ZNiO; tytuł wg spisu kolekcji Gwalberta Pawlikowskiego). Praca przedstawia nadwodny krajobraz z grotą oświetloną blaskiem księżyca, w której widać postać mężczyzny modlącego się przed krucyfiksem; całość ujęta w ramkę. Na podkładce sygn. ol.: „K. Skal ... maja 30, 1829”; ponadto napis inną ręką z rozwiązaniem imienia i nazwiska twórcy oraz z objaśnieniem: „porucznik Wojsk Rosyjskich pułku Kierasyerów”.

Nie udało się ustalić, czy S. był spokrewniony z mieszkającym w Galicji poetą Marcelim Skalkowskim (1818-1846), który mógł być ofiarodawcą rys. do zb. Pawlikowskich w Medyce.

Grońska M., Ochońska M., *Zb. Pawlikowskich. Kat.*, Wr. 1960.

IS PAN, materiały Słownika art. pol., fotokopia odpisu inwentarza zb. Gwalberta Pawlikowskiego we Lwowie, cz. 1, nr 2035.

U.M.

Skarbek, malarz zajmujący się zdobieniem naczyń w Fabryce Fajansów Artyst. i Kafli Piecowych w Nieborowie, założonej w 1881 przez księcia Michała Radziwiłła, działającej w l. 1881-92. Jan Wegner, bez podania źródła, zalicza S., wraz z innymi dekoratorami pracującymi w wytwórni, do „uczniów i uczennic Gersona”.

Soubise-Bisier G., *O fabrykach ceramiki w Polsce*, W. 1913, s. 19. – *Kat. wystawy ceramiki pol. urządzonej*

staraniem Muz. Rzemiosła i Sztuki Stosowanej w Warszawie w domu własnym przy ul. Chmielnej 52 w czerwcu i lipcu 1927, W. 1927, s. 130. – Wegner J., *Nieborów*, W. 1954, s. 45. – *Historia sztuki pol. w zarysie*, red. Dobrowolski T., t. 3, Kr. 1962, s. 373. – Chrościcki L., *Fajans. Znaki wytwórni europejskich*, W. 1989, s. 45.

I. Kopania

Skarbek Fryderyk Florian, ekonomista, historyk, społecznik, literat i pamiętnikarz, malarz amator, ur. 15 II 1792 Toruń, zm. 25 XI 1866 Warszawa; pochowany na cmentarzu Powązkowskim (kamienny grobowiec wyk. Józef Mantzel, 1867, zachowany). Syn Kacpra Melchiora Baltazara, kasztelanica inowrocławskiego, rotmistrza Kawalerii Nar., z senatorskiej rodziny Skarbków herbu Habdank, i Ludwiki z Fengerów, córki Jakuba, bankiera i rajcy toruńskiego. W 1818 poślubił Praksedę z Gzowskich (zm. 1836), a w 1838 Pelagię z Rutkowskich; jeden z jego synów, Henryk (1839-1904), był kuratorem Fundacji Skarbkowskiej.

Dzieciństwo spędził w Toruniu u dziadka, Jakuba Fengera; od 1798 przebywał we dworze ojca w Izbicy Kujawskiej i w majątku matki, Żelazowej Woli. Uczył się początkowo w domu, od 1802 pod nadzorem guwernera, Mikołaja Chopina, w l. 1805-08 w Liceum Warsz., które ukończył z odznaczeniem (tu przypuszczalnie rys. uczył go Zygmunt Vogel). W 1809 S. został chrzestnym ojcem syna swego guwernera – Fryderyka Chopina (podczas obrzędu „chrztu z wody”); przez długie lata interesował się rozwojem jego talentu muzycznego, a obie rodziny utrzymywały przyjacielskie kontakty. Jesienią 1809 S. udał się do Paryża na studia, w towarzystwie m.in. malarza Antoniego Brodowskiego, z którym zaprzyjaźnił się i zamieszkał razem przy rue St. Étienne de Près w Dzielnicy Łacińskiej. S. studiował nauki prawnicze i ekonomiczne w Collège de France (pod opieką Piotra Maleszewskiego), uczęszczał też na inne kursy (m.in. języków starożytnych i literatury francuskiej) oraz zwiedzał muzea. W lipcu 1811 powrócił do kraju; w 1812-13 był urzędnikiem w Warszawie (m.in. w Ministerstwie Skarbu i w Radzie Ministrów). W 1813 zamieszkał w majątku Orły k. Żelazowej Woli. Od jesieni 1818 do likwidacji uczelni wykładał ekonomię polityczną na Wydz. Prawa i Administracji UW (od 1820 profesor zwyczajny). Od 1821 należał do